

Załącznik do Uchwały Nr XIV/116/2011

Rady Miejskiej w Białym Borze

z dnia 5 grudnia 2011 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŚWIERSZCZEWO

ŚWIERSZCZEWO

NA LATA

2010 – 2016

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

SPIS TREŚCI

I	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	2
1.1.	POŁOŻENIE	2
1.2.	HISTORIA	2
1.3.	STRUKTURA PRZESTRZENNA	3
II	INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	4
2.1.	ZASOBY PRZYRODNICZE	4
2.2.	DZIEDZICTWO KULTUROWE	5
2.3.	OBIEKTY I TERENY	6
2.4.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	7
2.5.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	7
2.6.	GOSPODARKA I ROLNICTWO	7
2.7.	KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	8
III	OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON	9
IV	CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW	11
V	OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PREDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ	11

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1. POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI

Świerszczewo to niewielka miejscowość położona we wschodnio – południowej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie szczecineckim, w gminie miejsko – wiejskiej Biały Bór 1,5 km na zachód od drogi krajowej nr 20 ze Stargardu Szczecińskiego do Gdyni. Według danych z 31 grudnia 2009, miejscowość zamieszkiwało 161 mieszkańców. W latach 1975-1998 miasto administracyjnie należało do woj. koszalińskiego.

Oddalone jest od:

- Szczecina o 195 km na wschód
- Koszalina o 61 km południowy wschód
- Słupska o 85 km na południe
- Gdańska o 162 km na zachód
- Bydgoszczy o 145 km na północny zachód
- Piły o 81 km na północ

1.2. HISTORIA

Obecny zespół folwarczny wraz z dworem i parkiem powstał w połowie XIX wieku. W końcu XIX wieku folwark liczył 44 mieszkańców zamieszkujących 5 domów. W 1928 roku uprzemysłowione już gospodarstwo o powierzchni 386 ha posiadał Katol Wedde. Gospodarstwo to specjalizowało się w hodowli koni, bydła, owiec i Świn. W majątku istniały: gorzelnia, mleczarnia i gręplarnia. Po 1945 roku majątek w Świerszczewie przejął PGR Przybrda.

1.3. STRUKTURA PRZESTRZENNA

Układ wsi lokacyjny – folwark z osiedlem czworaków w układzie przydrożnicowym. Po 1945 roku zespół folwarczny uległ rozbudowie o nowe budynki gospodarcze (m.in. suszarnie). W latach 70-tych przebudowano czworaki usytuowane po stronie północnej drogi i podwyższono je o jedną kondygnację. Po wschodniej stronie parku dworskiego wzniesiono w latach 80 – tych nowe osiedle

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

mieszkalne – III – kondygnacyjne bloki. Współcześnie zachowano zasadniczy układ folwarku i osiedla czworaków, ale poprzez nadbudowę czworaków, wzniesienie wysokiej zabudowy mieszkalnej na wschodnich obrzeżach wsi i lokalizację ogródków działkowych zmieniono charakter pierwotnego układu przestrzennego.

II INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

2.1. ZASOBY PRZYRODNICZE

W bliskim sąsiedztwie miejscowości Świerszczewo znajdują się **Obszary chronionego krajobrazu** obejmujące ok. ¼ powierzchni gminy Biały Bór w obszarach:

- północne i częściowo wewnętrzne tereny gminy wraz z jeziorami Cieszęcino, Łobez, Bielsko, obejmuje południową część obszaru chronionego krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór”

Teren objęty tą formą charakteryzuje się malowniczym krajobrazem. Duży kompleks leśny obejmujący niemal wszystkie typy siedliskowe lasów, różnego rodzaju tereny podmokłe, duże zbiorniki wodne oraz szczególnie urozmaicona rzeźba terenu była głównym argumentem za powołaniem obszaru chronionego krajobrazu. W trakcie prowadzonych obserwacji potwierdzono ponadprzeciętne

walory krajobrazowe okolic Żydowa. Wybrane elementy tego kompleksu krajobrazowego charakteryzują się dużymi walorami faunistycznymi w szczególności jezioro Kwiecko. Niezwykle malowniczy oraz cenny element obszaru stanowi niespotykanej wielkości kompleks źródliskowy położony wzdłuż krawędzi doliny Radwi na wysokości jeziora Kwiecko. Jest to z pewnością jeden z największych kompleksów źródeł oraz "wiszących" torfowisk na Pomorzu, a być może i w kraju.

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

- zachodnią część gminy w rejonie jezior Stepieńskie, Dołgie obejmuje wschodnią część obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora szczecineckie”

Część obszaru gminy Biały Bór jest wpisana do sieci NATURA 2000. Obszar Ostoja Drawska obejmuje część Pojezierza Drawskiego z ponad 50 jeziorami (10 % pow. terenu), reprezentującymi wszystkie typy jezior. Teren został ukształtowany w wyniku działalności lądolodu podczas ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Pozostałościami tej działalności są między innymi: wały moreny czołowej, ozy, liczne jary, doliny rzek, jeziora rynnowe i wytopiskowe. Jeziora należą do najgłębszych w Polsce (Drawsko - 79,7 m). Największe to Drawsko (powierzchnia 1872 ha), Siecino, Żerdno, Komorze i Wilczkowo. Mają one urozmaiconą linię brzegową, na niektórych są wyspy. Brzegi jezior są wysokie, porośnięte lasem, głównie łęgami i buczyną, lub niskie, z roślinnością przybrzeżną. Lasy pokrywają ok. 25% terenu. Dominują tu bory, duże powierzchnie zajmują drzewostany bukowe, dębowe. Rzeźba terenu jest zróżnicowana, z licznymi wąwozami, parowami, niewielkimi, bezodpływowymi zbiornikami wodnymi, bagnami i torfowiskami. Największą rzeką jest Drawa, mająca tu swoje źródła. Swój początek biorą tutaj także inne rzeki, jak: Dębница, Wogra, Piławka, Kokna i Rakon. Znaczna część obszaru jest użytkowana rolniczo.

2.2. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Pod ochroną Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków znajduje się park dworski (nr rej. 1101 z dn. 12.06.1980 r.) o powierzchni około 2,5 ha powstały w II połowie XIX wieku. Na terenie parku znajdują się dwa małe zagłębienia bagienne, które w przeszłości były prawdopodobnie stawami. Drzewostan parku, ponad 100 – letni, który charakteryzuje się znacznym udziałem okazów drzew o wymiarach zbliżonych do pomnikowych, tworzą głównie rodzime gatunki drzew, m.in. : buk zwyczajny, klon zwyczajny, jesion wyniosły, grab

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

---

zwyczajny, klon jawor, lipa szerokolistna, świerk pospolity, dąb szypułkowy. Na uwagę zasługują: stary dąb szypułkowy o pierśnicy 318 cm, lipa szerokolistna o obwodzie 381 cm, buk o obwodzie 305 cm, jesion o obwodzie 300 cm. Ponadto, w parku rosną jeszcze m.in.: kasztanowce, bez koralowy, jarzębina.

2.3. OBIEKTY I TERENY

Na terenie miejscowości Świerszczewo znajduje się plac rekreacyjno - sportowy.

Tereny rekreacyjne

Szlaki turystyczne:

- rowerowy (niebieski) o długości 34,1km. „Ukryte Jezioro” - Biały Bór- Jez. Bielsko- Trzmielewo- Jeziernik- Drzonowo-Świerszczewo- Stępień- Drężno- Kazimierz- Biskupice- Biały Bór - oznakowany kolorem niebieskim:
- konny Pojezierza Drawskiego dł. odcinka: 18,9km Biały Bór – Biskupice – Stępień – Dołgie - Miłobądz-(Karolewko)
- pieszy (zielony) „Szlak wzniesień moreny czołowej” długość całego szlaku od Złocieńca do Żydowa wynosi 158km. Przez gminę przebiega odcinek szlaku: Szczecinek – Czarnobór - Gwda Wielka – Stępień - Biały Bór - Żydowo. Prowadzi wzdłuż ciągu jezior przez najpiękniejsze zakątki Pojezierza Drawskiego.

2.4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

W miejscowości znajduje się Centrum Kształcenia powstałe w ramach projektu „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich” współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz przystanek autobusowy.

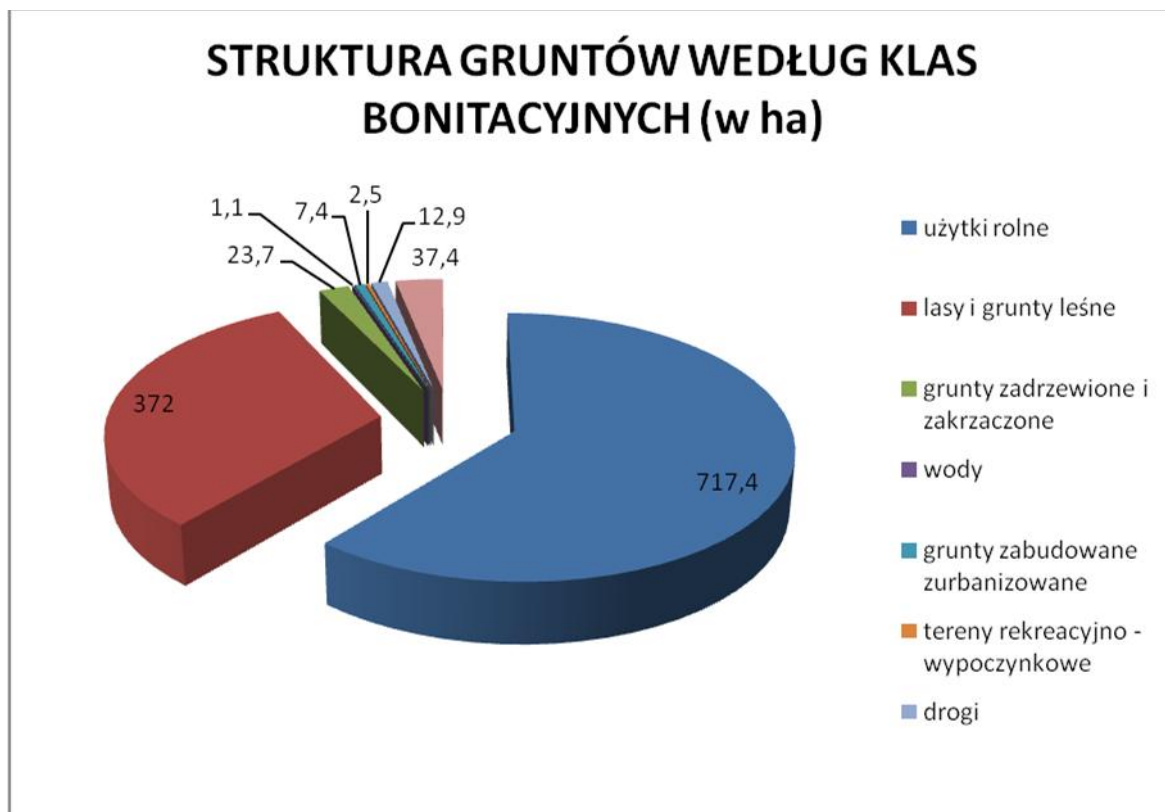
Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Stopień zwodociągowania i skanalizowania miejscowości Świerszczewo wynosi 100 %. Budynki mieszkalne, usługowe i przemysłowe ogrzewane są tylko lokalnymi źródłami ciepła o różnym paliwie energetycznym (węgiel, koks, elektryczność, drewno i gaz). W miejscowości i gminie nie występuje zbiorcze wysypisko odpadów komunalnych. Obecnie odpady są gromadzone w zasobnikach i wywożone poza obszar sołectwa i gminy. Na terenie miejscowości funkcjonuje system zbiórki odpadów komunalnych. Każde gospodarstwo wyposażone jest w pojemniki do gromadzenia tych odpadów. Segregacja odpadów odbywa się poprzez rozstawione pojemniki, tzn. plastiki typu PET i szkło.

2.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO

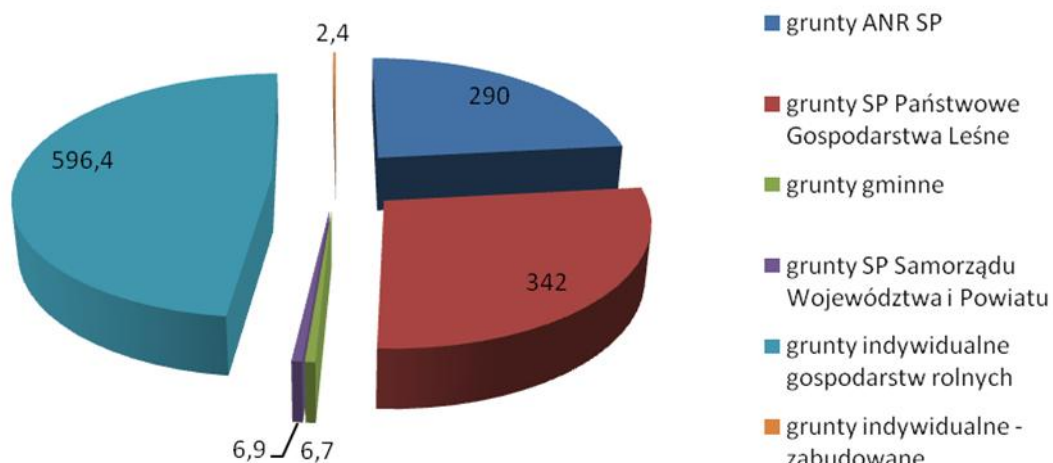
Powierzchnia geodezyjna miejscowości Świerszczewo wynosi 1144,4 ha

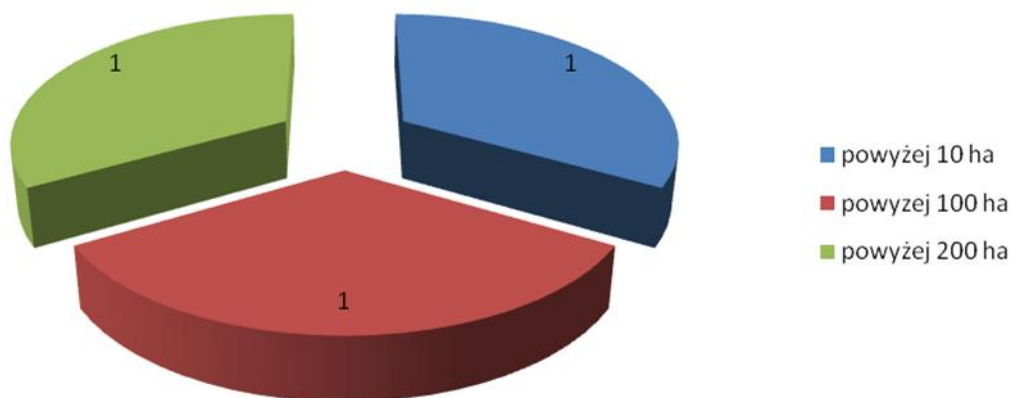

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

STRUKTURA GRUNTÓW WEDŁUG FORMY WŁASNOŚCI (w ha)

WIELKOŚĆ INDYWIDUALNYCH GOSPODARSTW ROLNYCH

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

Na terenie miejscowości Świerszczewo znajdują się 1 podmiot prowadzący działalność gospodarczą przez osobę fizyczną.

2.7. KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

Liczba ludności w miejscowości Świerszczewo wg stanu na dzień 31.12.2009 wynosi 161 osób., w tym w wieku 0 – 18 lat 45 osób (kobiety – 23, mężczyźni – 22), w wieku 19 – 110 lat 116 osób (kobiety – 62, mężczyźni – 54).

Na terenie Świerszczewa działa Białoborskie Stowarzyszenie Sołtysów prowadzące działalność statutową w zakresie kształtowania warunków pracy i życia ludności wiejskiej odpowiadających standardom cywilizacyjnym i pozwalającym mieszkańcom wsi realizować ich cele ekonomiczne, edukacyjne, kulturowe i społeczne.

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

III OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON

SILNE STRONY – ATUTY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ŚWIERSZCZEWO

- wysoka aktywność władz gminy, posiadających zdolność do współpracy z otoczeniem zewnętrznym oraz zdobywania zewnętrznych środków finansowych na realizację ważnych przedsięwzięć gminnych,
- prężnie działające organizacje pozarządowe
- aktywne społeczeństwo działające na rzecz promocji i rozwoju Bobolic
- wysokie walory krajobrazowe
- czyste otoczenie i środowisko naturalne
- dużo terenów zielonych i lasów
- położone niedaleko rezerwaty przyrody i obszary wpisane do sieci Natura 2000

SŁABE STRONY – CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ ŚWIERSZCZEWO

- niezagospodarowane tereny rekreacyjne
- bezrobocie
- postępujące ubożenie społeczeństwa
- brak terenów uzbrojonych i wyznaczonych pod inwestycje
- wysokie potrzeby na realizację nowej i zmodernizowanie istniejącej infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska i turystycznej
- brak obiektów sportowo - rekreacyjnych,

SZANSE I OKAZJE – MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

- Sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich
- Zwiększenie dostępności do kapitałów i środków pomocowych , w tym pochodzących z Unii Europejskiej
- Popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne , oparte na zasobach przyrodniczych

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

ZAGROŻENIA – CZYNNIKI NIESPRZYJAJĄCE

- niskie nakłady na inwestycje remontowo – modernizacyjne układów transportowych, w tym drogi powiatowej przebiegającej przez Świerszczewo,
- opuszczanie miejscowości przez młodych ludzi
- starzejące się społeczeństwo

IV CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

W miejscowości Świerszczewo można wyróżnić jeden obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Obszar ten znajduje się w centralnej części wsi przy budynku świetlicy wiejskiej i zabytkowym parku. Obecnie na tym terenie ustawione są ławki , znajduje się tu boisko do gry w siatkówkę. Miejsce to jest chętnie odwiedzane przez mieszkańców i turystów z uwagi na ogólną dostępność oraz odbywające się tu festyny sołeckie i turnieje sportowe.

V OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDWSIĘ

Priorytet : Poszerzenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej – inwestycje z zakresu modernizacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe

ZADANIE 1 – Budowa placu zabaw

Termin realizacji: 2010 r.

Wartość zadania – 9.808,8 zł

Źródła finansowania : budżet Gminy Biały Bór, PROW

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

Opis stanu istniejącego

Teren przeznaczony pod urządzenie placu zabaw znajduje się na działce nr 184/14, obręb Drzonowo, będącej własnością Gminy. Jest to teren płaski, niezabudowany i porośnięty trawą. Położony jest on w centrum miejscowości, w sąsiedztwie budynków wielomieszkańczych.

Opis przedsięwzięcia:

Przedmiotem projektu jest budowa placu zabaw dla dzieci.

Przed przystąpieniem do realizacji projektu podjęto następujące działania w celu stworzenia bezpiecznego placu do zabaw dla dzieci:

- wydzielenie placu pod budowę placu zabaw,
- uporządkowanie terenu,
- przygotowanie dokumentacji.

Planuje się wykonanie placów zabaw poprzez ustawienie następujących urządzeń zabawowych i rekreacyjnych:

- huśtawka ważka na podstawie metalowej – 1 szt.
- huśtawka podwójna drewniana – 1 szt.
- sprężynowiec - 1 szt.
- tablica regulaminowa - 1 szt.
- ławka – szt.2
- kosz na śmieci – 1 szt.
- zjeżdżalnia z drabinką i podestem– szt.1

Wszystkie urządzenia i sprzęty będą spełniały wymogi bezpieczeństwa w zakresie projektowania, produkcji, montażu i konserwacji stawiane przez polskie i europejskie normy. Montowane urządzenia będą posiadały wszystkie wymagane atesty i certyfikaty.

Celem budowy ogólnodostępnego placu zabaw jest podniesienie standardu życia mieszkańców Świerszczewa, podniesienie atrakcyjności turystycznej oraz zaspokojenie potrzeb społecznych i rekreacyjno – kulturalnych mieszkańców miejscowości Świerszczewo. Głównym celem budowy placu zabaw jest zapewnienie najmłodszym mieszkańcom miejscowości bezpiecznego, atrakcyjnego spędzania czasu przez zabawę pod okiem rodziców w miejscu zorganizowanym

Plan Odnowy Miejscowości Świeraszczewo

---

i spełniającym wszelkie wymogi bezpieczeństwa oraz stworzenie okazji do nawiązywania nowych znajomości i zabaw grupowych.

ZADANIE 2 – Budowa boisk sportowych

Termin realizacji: 2010-2011

Wartość zadania – 60.000,0 zł

Źródła finansowania : budżet Gminy Biały Bór, PROW

Opis stanu istniejącego;

Brak infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w miejscowości

Opis przedsięwzięcia:

Budowa boiska do piłki nożnej oraz piłki siatkowej , nawierzchnia boisk trawiasta

Uzasadnienie realizacji projektu;

Potrzeba organizowania zajęć sportowo-rekreacyjnych dla młodzieży, zaspokajanie podstawowych potrzeb w zakresie uprawiania kultury fizycznej

ZADANIE 3 – odtworzenie parku dworskiego

Termin realizacji 2011-2014

Wartość zadania – 68.00,0 zł

Źródła finansowania ; budżet Gminy , PROW

Opis stanu istniejącego

Zlokalizowany w m-ści Świeraszczewo park dworski z drugiej połowy XIX stulecia stanowi cenny pomnik przyrody w miejscowości, Park jest zaniedbany, częściowo zarośnięty i nie pielęgnowany

Opis przedsięwzięcia:

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

Opracowanie dokumentacji odtworzenia historycznego układu parku uzgodnionej z konserwatorem ochrony zabytków, wykonanie nasadzeń, budowa ścieżek spacerowych, pielęgnacja i konserwacja parku

Uzasadnienie realizacji projektu;

Park stanowi istotną ozdobę miejscowości, przyczynia się do wzbogacenia oferty turystycznej miejscowości oraz kształtowania jej wizerunku

ZADANIE 4 – budowa ścieżki rowerowej Świerszczewo- Dołgie

Termin realizacji 2014-2016

Wartość zadania – 506.000,00 zł

Źródła finansowania ; budżet Gminy Biały Bór, RPO

Opis stanu istniejącego ;

Miejscowość Świerszczewo nie posiada dostępu do wód powierzchniowych, które znajdują się w sąsiedniej miejscowości Dołgie (Jezioro Dołgie). Dojazd do jeziora drogami publicznymi – to odległość ok. 12 km.

Opis przedsięwzięcia ;

Opracowanie dokumentacji na wykonanie ścieżki rowerowej, wykonanie robót budowlanych polegających na utwardzeniu trasy przejazdu, oznakowanie trasy, budowa miejsc przystankowych.

Uzasadnienie realizacji projektu;

Poprzez budowę ścieżki rowerowo-spacerowej – dojazd do jeziora Dołgie skraca się do 2,5 km, dostęp do jeziora pozwala na wzbogacenie oferty turystycznej miejscowości Świerszczewo o możliwości organizowania imprez plenerowych, rodzinnych rajdów, wędkowania.

HARMONOGRAM WDRAŻANIA ZADAŃ

Nazwa zadania	Stan przygotowania	Realizacja projektu						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Budowa placu zabaw	Dokumentacja techniczno-	Przygotowanie terenu i	-	-	-	-	-	-

Plan Odnowy Miejscowości Świerszczewo

	kosztorysowa	montaż zabawek						
Budowa boisk sportowych	Brak dokumentacji	Pozyskanie terenu, opracowanie dokumentacji	Roboty budowlane	-	-	-	-	-
odtworzenie parku dworskiego	Brak dokumentacji		Wykonanie dokumentacji technicznej	Wykonanie nasadzeń	Wykonanie ścieżek			
Budowa ścieżki rowerowej Świerszczewo-Dołgie	Brak dokumentacji		-	-	-	Opracowanie dokumentacji	Utwardzenie nawierzchni	Budowa miejsc przystankowych

SZACUNKOWY KOSZTORYS

Nazwa zadania	Realizacja projektu						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Budowa placu zabaw	9.808,8	-	-	-			
Budowa boisk sportowych	15.000	45.000	-	-			
odtworzenie parku dworskiego	-	22.000	10.000	36.000			
Budowa ścieżki rowerowej Świerszczewo-Dołgie	-	-	-	-	16.000	460.000	30.000